

Přes velmi rušný mezinárodní program československých právních historiků v roce 1964 se hlavní pozornost pracovníků soustředila na hlavní plánované úkoly na všech pracovištích. Přitom, jak tomu bylo i předcházejících letech, pokračovaly především práce na kolektivním díle *Dějiny státu a práva v ČSSR v období kapitalismu (1848—1945)*, které vstoupilo z autorského stadia již do stadia redakčního a lze očekávat jeho ukončení v plánovaném termínu. Po zásadní poradě širšího autorského kolektivu ve Smolenicích ve dnech 18.—20. listopadu 1963<sup>1</sup> pokračovaly v roce 1964 porady užšího autorského kolektivu, zejména zasedáním v Bratislavě dne 4. prosince 1964, na kterém byly určeny zásady práce při závěrečných etapách díla.

Právní historikové se zamýšleli též v cyklu diskusí nad stavem i potřebami práce v jednotlivých oborech právněhistorického bádání, které přinesly řadu podnětů pro další bádání a jeho směry. Diskuse se konaly o dějinách státu a práva u slovanských národů (úvod k diskusi přednesl dr. Vladimír Procházka) o právní germanistice (úvod přednesl doc. dr. Jaromír Kincl) a o právní romanistice (podkladem pro diskusi byla hlavně nová učebnice *Dějiny státu a práva ve starověku*, do které obsáhlou partii o římském právu přispěl prof. dr. J. Tuřeček). Diskuse budou pokračovat i v letošním roce.<sup>2</sup>

Vedoucí katedry dějin státu a práva na právnické fakultě university v Bratislavě doc. dr. Martin Vletor byl jmenován profesorem. Hodnosti kandidáta právních věd dosáhl doc. dr. Milan Bartošek po obhajobě kandidátské disertační práce *Římské právo a socialistická společnost*, při které podali oponentské posudky akademik Vladimír Procházka, prof. dr. Karol Rebro a doc. dr. Jaromír Kincl. — Na právnické fakultě University Karlovy v Praze se habilitoval na základě práce *Soudní a policejní persekuce dělnické třídy v druhé polovině 19. stol. v Čechách* CSc. Karel Malý, jehož oponenty byli prof. dr. V. Vaněček a prof. dr. M. Vietor.

Nejvýznamnější vědeckou a kulturní akcí právněhistorickou roku 1964 byly oslavy 500. výročí mírových návrhů českého krále Jiřího. Toto jubileum bylo zařazeno mezi Výročí významných osobností a historických událostí pro rok 1964 — UNESCO. Oficiální oslava se konala dne 15. května v Karolinu, kterou za účasti diplomatického sboru, ministra školství a kultury dr. Č. Císáře, nám. ministra zahraničních věcí F. Kúrky, primátora hl. města Prahy, akademických hodnostářů a zástupců vědeckých ústavů uvedl svým projevem a řídil předseda ČSAV akademik František Šorm a slavnostním řečníkem byl člen-korespondent

<sup>1</sup> Viz Kroniku v PS 10 (1964), 276 a Právní obzor 47 (1964), 191—192.

<sup>2</sup> Zprávu o diskusích viz v tomto sborníku, 281—286.

ČASV prof. dr. V. Vaněček. O dva dny později se konala v Poděbradech velká mírová manifestace, při které byla odhalena pamětní deska k jubileu a zahájena projevem náměstka ministra školství a kultury dr. F. Kahudy výstava v prostorách poděbradského zámku.<sup>3</sup>

Vědecké symposium *Cultus pacis 1464—1964*, které mělo objasnit historický význam mírových návrhů krále Jiřího, se konalo v Praze a v Lázních Poděbradech ve dnech 28.—30. září za účasti 46 odborníků, z nichž bylo 18 zahraničních z 10 států.<sup>4</sup>

I mimo symposium *Cultus pacis* byly velmi živé mezinárodní styky československé právní historie. Jmenovat je třeba stále se prohlubující spolupráci historiků státu a práva československých a maďarských, kteří se sešli již na páté společné konferenci v Budapešti ve dnech 1.—5. dubna 1964. Hlavní referáty při konferenci přednesli prof. dr. Marton Sarlós, *Svobodný selský majetek v reformním právním systému Széchényiho*; doc. dr. M. Vietor, *Systém nacistických okupačních orgánů a společné úlohy* a prof. dr. V. Vaněček, *Česko-uherské vyjednávání o světové mírové organizaci před 500 lety*.<sup>5</sup>

Výrazem československo-maďarské spolupráce na poli právní historie byla i návštěva prof. dr. Mihaly Móry z Budapešti v Praze, kde přednášel na thema *Současné problémy studia a vysokoškolské výuky dějin římského státu a práva*,<sup>6</sup> a v Bratislavě.

V Praze dleli na studijním pobytu i pracovníci polští dr. Grodziski z Krakova, dr. Russocki a dr. Sójka-Zielińska z Varšavy, která též proslovila přednášku *O srovnávací metodě v právní historii*.<sup>7</sup>

Rukopisy pseudoisidorských dekretů v pražských knihovnách studoval profesor Schafer Williams z University of Massachusetts.

Kromě jmenovaných zahraničních vědců navštívila Prahu ještě celá řada dalších jako turisté. I když nebyl jejich program studijní povahy, setkali se s právními historiky a prodiskutovali společné problémy.

Ve své funkci člena byra Mezinárodní asociace dějin práva a institucí se zúčastnil prof. V. Vaněček zasedání asociace v Curychu.

Na mezinárodním kolokviu o dějinách daní ve Spa v Belgii ve dnech 6.—9. září reprezentoval české právní historiky dr. J. Kejř, který přednesl referát *Daně v českých středověkých městech*.

Mezinárodního zasedání ve Vídni Deutscher Rechtshistorikertag v říjnu se zúčastnil prof. dr. V. Vaněček a doc. dr. M. Bartošek, který v romanistické sekci přednesl referát *Romanistické úvahy o podstatě práva*. Na zasedání Société Jean Bodin ve Vídni, které navazovalo na Deutscher Rechtshistorikertag, proslovil dr. Jiří Klabouch přednášku *Osobní záruky v přirozeném právu*.

Při mezinárodním zasedání Svět v době kostnického koncilu, uspořádaném na paměť 550. výročí koncilu v Kostnici v říjnu přednesl dr. J. Kejř referát *Ke*

<sup>3</sup> Zpráva o oslavách v denním tisku. Viz Věstník ČSAV, 73 (1964), 553—566.

<sup>4</sup> Zprávu o symposiu viz v tomto sborníku, 000—000, též Věstník ČSAV 74 (1965), 103—105. Vědecké výsledky symposia budou vydány ve sborníku *Cultus, pacis*, který vyjde v Nakladatelství ČSAV v roce 1966.

<sup>5</sup> Viz Právní obzor 47 (1964), 575—576.

<sup>6</sup> Referát o přednášce v Právniku 104 (1965), 392—393.

<sup>7</sup> Referát o přednášce v Právniku 104 (1965), 490.

vzniku husitství. Dr. J. Kejř byl též pozván v prosinci universitou ve Strasburku ke dvěma přednáškám v Institutu kanonického práva. Přednesl pro studenty referát: *Volné uvážení důkazů soudcem podle středověkých právních a theologických nauk* a pro užší okruh specialistů referát *Dovršení glosy k Dekretu Gratianovu.*

Jiří Kejř